

HELSINGIN HALLINTO-OIKEUS
HELSINGFORS FÖRVALTNINGSDOMSTOL

8.10.2021

Dnro 23232/03.04.04.10/2021

Nr.	2/2021	
Saap.	13. 10. 2021	Ank.
Sipoon kunta - Sibbo kommun		

Asia Kuntavaaleja koskeva valitus

Valittaja Kadir Turan

Päätös, josta valitetaan

Sipoon keskusvaalilautakunta 16.6.2021 § 61

Keskusvaalilautakunta on valituksenalaisella päätöksellään suorittanut arvonnin niiden ehdokkaiden osalta, joilla on sama äänimäärä tai sama vertausluku, vahvistanut vaalien tuloksen valitut ja varamiehet vertausluvuittain sekä suorittanut vaalilain 95 §:ssä mainitut toimenpiteet.

Päätökseen liitetystä vahvistetusta vaalituloksesta ilmenee, että valittaja on Kansallisen kokoomuksen viides varavaltuutettu 38 äänellä ja vertausluvulla 159,111.

Valituksessa esitetyt vaatimukset

Tarkastuslaskenta on suoritettava uudelleen.

Perusteet

Valittaja on seurattessaan vaalien edistymistä reaaliaikaisesti huomannut, että hän ei ole saanut mistään vaalipiiristä tai vaaliurnasta kymmentä ääntä, vaan äänet ovat jakautuneet tasaisesti 1–3 ääntä per avattu vaaliurna. Västerskogin vaalipiiristä valittajalle on kuitenkin merkitty saaduksi kymmenen ääntä. Tarkastuslaskennassa kymmenen ääntä on muuttunut yhdeksi ääneksi. Valittaja ei saanut mistään tietoa häneltä poistetuista äänistä, vaan ystävät ja tuttavat ilmoittivat muuttuneesta tuloksesta. Valittajan äänistä 20 prosenttia on hävinnyt tuntemattomasta syystä. Voi olla mahdollista, että äänet on laskettu myös tarkastuslaskennassa väärin. Alkuperäisen tuloksen ja tarkastuslaskennan välillä on iso ero.

Asian käsittely ja selvittäminen

Keskusvaalilautakunta on antanut lausunnon, jossa on vaadittu, että valitus hylätään, ja esitetty lisäksi muun ohella seuraavaa:

Valittaja on ollut ehdokkaana kuntavaaleissa. Alustavan laskennan mukaan valittaja olisi valittu valtuutetuksi, mutta tarkastuslaskennan jälkeinen lopullinen tulos on riittänyt varavaltuutetun paikkaan.

Sipoon kuntavaalien toimittamisessa on noudatettu vaalilain säännöksiä ja oikeusministeriön vaaliohjeita. Vaaliviranomainen ei ole tulosta laskiessaan ja vahvistaessaan tai vaalituloksesta tiedottaessaan menetellyt lainvastaisesti, eikä vaaleissa ole tapahtunut sellaisia menettelytapavirheitä, joilla olisi ollut vaikutusta vaalien tulokseen. Vaalien tarkastuslaskennassa ei myöskään ole tapahtunut sellaisia menettelytapa- tai muita virheitä, jotka edellyttäisivät vaalien tuloksen uudelleenlaskentaa. Alustavassa laskennassa inhimillisistä syistä tapahtunut laskentavirhe ei myöskään ole vaikuttanut vaalien tulokseen.

Vaalilautakunnan on suoritettava alustava laskenta keskeytyksettä loppuun. Vaalilautakunnat toimivat huomattavan aikataulupaineen alla ja ääntenlaskua suorittavat henkilöt ovat useimmissa tapauksissa olleet koko äänestyspäivän ajan vaalitoimitsijan tehtävässä. Aikataulupaineet johtuvat oikeusministeriön vaaliohjeista. Äänestysalueilla suoritettavassa alustavassa ääntenlaskennassa voi tapahtua inhimillisiä virheitä niin äänestäjien kokonaismäärän laskennassa kuin ehdokaskohtaisissa äänimäärissäkin. Oikeusministeriön vaaliohjeiden mukaan alustavan ääntenlaskennan tiedotuksessa ei ole syytä tuhlaata aikaa vähäisten virheiden selvittämiseen. Vaalipäivän iltana Sipoon keskusvaalilautakunnalle ilmoitettiin muutaman äänen eroavaisuuksia vaalitietojärjestelmään kirjattujen äänten ja laskettujen äänten määrissä. Västerskogin äänestysalueen vaalilautakunnan puheenjohtaja ilmoitti vaalipäivän iltana keskusvaalilautakunnalle, että alustavassa laskennassa havaittiin neljän äänen ero verrattuna vaalitietojärjestelmään kirjattuun äänestäjien määrään siitä huolimatta, että äänet oli laskettu useampaan kertaan. Keskusvaalilautakunta katsoi, että ilmoitetut eroavaisuudet olivat sen verran vähäisiä, ettei alustavaa äänestystulosta ollut syytä niiden takia viivästyttää.

Keskusvaalilautakunta suoritti vaalilain mukaisen äänten tarkastuslaskennan maanantaina 14.6.2021. Kaikki vaalipäivän äänet laskettiin uudelleen ja mahdolliset alustavassa laskennassa tapahtuneet virheet korjattiin. Suurimmassa osassa virheistä oli kysymys yksittäisestä äänestä. Tarkastuslaskennassa havaittiin myös muutama merkittävämpi virhe. Västerskogin äänestysalueella ehdokkaan 160 eli valittajan hyväksi oli alustavassa laskennassa kirjattu yhden sijasta kymmenen ääntä ja ehdokkaan 141 hyväksi yhdeksän sijasta nolla ääntä. Söderkullan äänestysalueella ehdokkaan 188 hyväksi oli kirjattu 0:n sijasta 10 ääntä ja ehdokkaan 189 hyväksi 10:n sijasta 0 ääntä. Boxin äänestysalueella ehdokkaan 163 hyväksi oli kirjattu 0:n sijasta 12 ääntä ja ehdokkaan 169 hyväksi 12:n sijasta 0 ääntä.

Tarkastuslaskennassa todettiin, että valittajan äänimäärä Västerskogin äänestysalueella oli tosiasiaa yksi ääni. Västerskogin äänestysalueella

vaalitietojärjestelmään oli vastaavasti jäänyt kirjaamatta toisen ehdokkaan yhdeksän ääntä, minkä vuoksi merkittävää eroavaisuutta kirjattujen ja laskettujen äänten määrissä ei vaalipäivän laskennassa havaittu. Äänestysalueen alustavassa laskennassa havaittu neljän äänen ero verrattuna vaalitietojärjestelmään merkittyyn äänimäärään ilmeni tarkastuslaskennassa laskuvirheeksi, ja näin ollen myös äänten kokonaismäärä korjattiin.

Tarkastuslaskenta suoritettiin siten, että kunkin äänestysalueen ääniä laskivat 2–3 henkilöä, joista vähintään yksi oli keskusvaalilautakunnan jäsen. Laskentaan osallistui myös keskusvaalilautakunnan ottamaa avustavaa henkilöstöä. Keskusvaalilautakunnan sihteeri ja sihteerin avustaja toimivat ääntenkirjaajina. Se, että tarkastuslaskennan äänimäärä poikkeaa alustavan laskennan äänimäärästä, ei anna aihetta tarkastuslaskennan uudelleen suorittamiseen. Asiassa ei ole ilmennyt mitään sellaista, minkä perusteella olisi aihetta epäillä tarkastuslaskennan suoritettua virheellisesti. Julkisuuudessa vaalipäivän alustava ääntenlaskenta ja ennakkoäänten laskenta saavat korostuneen aseman. Vasta äänten tarkastuslaskenta kuitenkin ratkaisee vaalien tuloksen.

Keskusvaalilautakunta suoritti 16.6.2021 pidetyssä kokouksessaan vaalilain 90 §:n mukaiset arvonnat. Vasta tämän jälkeen vaalitulos oli lopullinen. Välittömästi kokouksen jälkeen keskusvaalilautakunta suoritti vaalilain 95 §:n mukaiset toimenpiteet. Vaalien tulos julkaistiin laittamalla sen sisältävä pöytäkirja valitusosoituksineen kunnan verkkosivuille seitsemän päivän ajaksi. Luettelo valtuutetuiksi valituista ja heidän varajäsenistään annettiin valtuustolle valtuuston 17.6.2021 pidetyssä jatkokokouksessa ja siitä tiedotettiin Sipoon kunnan verkkosivuilla. Tieto vaalien tuloksesta annettiin oikeusministeriölle vaalitietojärjestelmän kautta. Sipoon kunta uutisoi vaalituloksesta omissa tiedotuskanavissaan vaalituloksen vahvistuttua. Keskusvaalilautakunnalla ei ole velvollisuutta ottaa yhteyttä yksittäisiin ehdokkaisiin tiedottaakseen heitä vaalituloksesta.

Valittaja on antanut vastaselityksen, jossa on esitetty muun ohella, että Sipoon äänet tulee laskea uudelleen, koska esimerkiksi Nikkilän piiristä 19 henkilöä todistaa äänestäneensä valittajaa ennakkoäänestyksessä mutta laskennan mukaan valittaja sai Nikkilästä vain 14 ääntä. Boxin piiristä valittaja sai todistettavasti kaksi ääntä, mutta laskennan mukaan Boxista tuli nolla ääntä. Keskusvaalilautakunnan lausunnossa on epäselvyyksiä. Lausunnon mukaan henkilö, joka sai yhden äänen, olisikin saanut kymmenen ääntä. Kuitenkin lausunnossa kerrotaan neljän äänen epäselvyydestä.

Hallinto-oikeuden suorittama ääntenlaskenta

Sipoon keskusvaalilautakunta on toimittanut hallinto-oikeudelle kaikki Sipoon kuntavaaleissa Västerskogin äänestysalueella annetut vaalipäivän äänestysliput.

Hallinto-oikeuden ratkaisukokoonpano on asian selvittämiseksi 3.9.2021 laskenut kaikki Västerskogin äänestysalueella vaalipäivänä annetut hyväksytyt äänet ja myös ne äänestysliput, jotka lautakunta oli jättänyt mitättöminä huomioon ottamatta. Tilaisuudesta laadittu pöytäkirja ääntenlaskennasta ja hallinto-oikeuden sen yhteydessä tekemistä havainnoista on liitetty asiakirjoihin.

Hallinto-oikeuden ratkaisu

Hallinto-oikeus hylkää valituksen.

Perustelut

Sovellettavat oikeusohjeet

Kuntalain 15 §:n 1 momentin mukaan valtuutetut ja varavaltuutetut valtuustoon valitaan kunnassa toimitettavissa kuntavaaleissa. Pykälän 2 momentin mukaan kuntavaalit toimitetaan välittöminä, salaisina ja suhteellisina. Kaikilla äänioikeutetuilla on yhtäläinen äänioikeus.

Kuntalain 17 §:n 1 momentin mukaan valtuutetuille valitaan varavaltuutettuja jokaisen kuntavaaleissa esiintyneen vaaliliiton, puolueen ja yhteislistan ensimmäisistä valitsematta jääneistä ehdokkaista sama määrä kuin valtuutettuja, kuitenkin vähintään kaksi.

Vaalilain 84 §:n (939/2017) 2 kohdan mukaan ennakkoäänestyksessä ja kirjeäänestyksessä annettujen äänestyslippujen laskennasta sekä vaalipäivän äänestyksessä annettujen äänestyslippujen tarkastuslaskennasta huolehtii kokouksissaan kuntavaaleissa kunnan keskusvaalilautakunta.

Vaalilain 87 §:n 1 momentin mukaan vaalipäivää seuraavana maanantaina viimeistään kello 12 on ryhdyttävä tarkastamaan vaalipäivän äänestyksessä annettuja äänestyslippuja sekä vaalilautakuntien laskelmia. Tarkastuslaskennassa on päätettävä, mitkä äänestysliput luetaan ehdokkaiden hyväksi ja mitkä jätetään mitättöminä huomioon ottamatta. Pykälän 2 momentin mukaan kunkin ehdokkaan hyväksi ennakkoäänestyksessä ja vaalipäivän äänestyksessä annetut hyväksytyt äänet on laskettava yhteen.

Vaalilain 89 §:n 1 momentin mukaan vaaliliittoon kuulumattomaan puolueeseen ja kuhunkin yhteislistaan kuuluvien ehdokkaiden keskinäinen järjestys puolueessa tai yhteislistassa määräytyy heidän saamiensa henkilökohtaisten äänimäärien mukaan. Tässä järjestyksessä ehdokkaille

annetaan vertausluvut siten, että kunkin puolueen tai yhteislistan ensimmäinen ehdokas saa vertauslukuun puolueen tai yhteislistan hyväksi annettujen äänten koko lukumäärän, toinen puolet siitä, kolmas kolmanneksen, neljäs neljänneksen ja niin edelleen.

Vaalilain 91 §:n mukaan vaalien tuloksen määrittämiseksi kuntavaaleissa kirjoitetaan kaikkien ehdokkaiden nimet heidän vertauslukujensa suuruuden mukaiseen järjestykseen ja kunkin ehdokkaan nimen kohdalle merkitään hänen vertauslukunsa. Tästä nimisarjasta valitaan sarjan alusta alkaen niin monta ehdokasta kuin kunnassa on valittava valtuutettuja.

Vaalilain 95 §:n 1 momentin mukaan kunnan keskusvaalilautakunta vahvistaa vaalien tuloksen 3. päivänä vaalipäivän jälkeen viimeistään kello 18 aloitettavassa kokouksessaan. Pykälän 2 momentin mukaan kunnan keskusvaalilautakunnan on viipymättä:

- 1) julkaistava vaalien tulos laittamalla sen sisältävä pöytäkirja valitusosoituksineen kunnan julkisten kuulutusten ilmoitustaululle seitsemän päivän ajaksi;
- 2) annettava luettelo valtuutetuiksi valituista ja heidän varajäsenistään valtuustolle ja tiedotettava siitä sillä tavalla kuin kunnan ilmoitukset kunnassa saatetaan tiedoksi; sekä
- 3) annettava tieto vaalien tuloksesta oikeusministeriölle sen määrittämällä tavalla.

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 37 §:n 1 momentin mukaan hallintotuomioistuimen on huolehdittava siitä, että asia tulee selvitettyksi. Hallintotuomioistuimen on tarvittaessa osoitettava asianosaiselle tai päätöksen tehneelle viranomaiselle, mitä lisäselvitystä asiassa tulee esittää. Pykälän 2 momentin mukaan hallintotuomioistuimen on hankittava oma-aloitteisesti selvitystä siinä laajuudessa kuin käsittelyn tasapuolisuus, oikeudenmukaisuus ja asian laatu sitä vaativat.

Asiassa saatu keskeinen selvitys

Keskusvaalilautakunta on valituksenalaisella päätöksellään vahvistanut Sipoon kuntavaalien tuloksen. *Keskusvaalilautakunnan kokouksesta 16.6.2021 laadittuun pöytäkirjaan § 61 liitetyn vahvistetun vaalituloksen mukaan ääniä on annettu yhteensä 10 487 kappaletta, joista hyväksytyjä ääniä oli 10 437 kappaletta ja mitättömiä 50 kappaletta. Västerkogin äänestysalueella hyväksytyjä ääniä oli 1158 ja mitättömiä 4, yhteensä 1162.*

Vahvistetun vaalituloksen mukaan Kansallisen Kokoomuksen äänimäärä on ollut 2864. Mainittu ryhmä on saanut valtuustoon kolmesta edustajaa. Kansallisen Kokoomuksen kolmannentoista ja viimeisenä valtuustoon valituksi tulleen ehdokkaan Jani Asunmaan henkilökohtainen äänimäärä oli 46 ja vertausluku 220,308. Pienimmällä vertausluvulla valtuustoon valitun, Liike Nytin ehdokkaana olleen Maria von Flittnerin vertausluku oli 216,000. Kansallisen Kokoomuksen viidenneksi varavaltuutetuksi valitun valittajan henkilökohtainen äänimäärä oli 38 ja vertausluku 159,111.

Vahvistetun vaalituloksen mukaan valittajalle ei ollut annettu ennakkoääniä Västerskogin äänestysalueella. Vaalipäivänä hänelle oli annettu mainitulla äänestysalueella yksi ääni. Valittajalle oli näin ollen annettu Västerskogin äänestysalueella yhteensä yksi ääni. Vaalipäivän äänten alustavan laskennan ja tarkastuslaskennan tulokset ovat eronneet toisistaan Västerskogin äänestysalueella niin, että valittajalta on tarkastuslaskennassa vähennetty yhdeksän ääntä ja saman puolueen ehdokkaalle Kia Lindströmille on lisätty yhdeksän ääntä. Mainitulla äänestysalueella annettujen ehdokasäänten kokonaismäärässä on tarkastuslaskennassa ollut neljän äänen ero verrattuna alustavaan laskentaan.

Edelleen vahvistetun vaalituloksen mukaan valittajalle oli Nikkilän äänestysalueella annettu 14 ennakkoääntä ja yksi vaalipäivän ääni eli yhteensä 15 ääntä. Boxin äänestysalueella valittajalle ei ollut annettu ennakkoääniä eikä vaalipäivän ääniä. Valittajalle Nikkilän ja Boxin äänestysalueilla vaalipäivänä annettujen äänten osalta tarkastuslaskennan tulos vastasi alustavan laskennan tulosta.

Sipoon keskusvaalilautakunta on hallinto-oikeuden pyynnöstä toimittanut hallinto-oikeudelle kaikki Västerskogin äänestysalueella vaalipäivänä annetut äänet, ja hallinto-oikeus on laskenut ne. Hallinto-oikeuden suorittaman ääntenlaskennan tulos vastasi keskusvaalilautakunnan suorittaman tarkastuslaskennan tulosta sekä ehdokkaille vaalipäivänä annettujen hyväksytyjen äänten ja mitättömien äänten että äänten kokonaismäärän osalta. Laskennassa ei havaittu epäselviä ääniä.

Oikeudellinen arviointi ja hallinto-oikeuden johtopäätös

Valittajalta oli Västerskogin äänestysalueen äänten tarkastuslaskennassa vähennetty yhdeksän vaalipäivän ääntä, ja saman ryhmän eli Kansallisen Kokoomuksen ehdokkaana olleelle Kia Lindströmille oli vastaavasti lisätty äänestysalueella yhdeksän vaalipäivän ääntä. Koska valittajalle ja Lindströmille annettujen äänien yhteenlaskettu määrä ei ole muuttunut tarkastuslaskennassa, mainitut muutokset eivät ole voineet vaikuttaa puolueen vertauslukuun. Mahdollinen virhe olisi kuitenkin voinut vaikuttaa siihen, ketkä mainitun ryhmän ehdokkaista ovat tulleet valituiksi valtuustoon, sekä ryhmän varavaltuutettujen keskinäiseen järjestykseen. Tämän vuoksi hallinto-oikeus on asian selvittämiseksi laskenut Västerskogin äänestysalueella annetut vaalipäivän äänet uudelleen. Hallinto-oikeuden suorittaman ääntenlaskennan tulos vastaa kaikilta osin keskusvaalilautakunnan suorittaman äänestysalueen äänten tarkastuslaskennan tulosta, eikä muiden ehdokkaiden hyväksi luetuissa äänestyslipuissa tai mitättömissä äänestyslipuissa ole ollut sellaisia merkintöjä, joiden vuoksi olisi katsottava, että äänestyslipulla olisi voinut olla tarkoitus äänestää valittajaa. Västerskogin äänestysalueen vaalipäivän äänten uudelleen laskennassa ei ole muutoinkaan ilmennyt mitään sellaista, jonka vuoksi olisi katsottava, että tarkastuslaskennassa olisi tapahtunut virhe.

Valittaja on antamassaan vastaselityksessä vaatinut Sipoon äänten uudelleen laskemista. Valittajan mukaan 19 henkilöä Nikkilän piiristä todistaa äänestäneensä valittajaa ennakkoäänestyksessä, ja hän on saanut todistettavasti

kaksi ääntä Boxin piiristä. Hallinto-oikeus toteaa, että kuntalain 15 §:n 2 momentin mukaan kuntavaalit toimitetaan salaisina, ja vaalisalaisuuden vuoksi yksittäisten henkilöiden tekemiä äänestysratkaisuja ei voida luotettavasti selvittää. Nikkilän ja Boxin äänestysalueilla valittajan äänimäärässä ei myöskään ole ollut eroa alustavan laskennan ja tarkastuslaskennan välillä, eikä valittaja ole muutoinkaan esittänyt mitään sellaista, jonka vuoksi olisi syytä epäillä, että Nikkilän ja Boxin äänestysalueiden ääntenlaskennassa olisi tapahtunut virhe. Valittaja ei ole esittänyt, että kuntavaalien tulos olisi lainvastainen keskusvaalilautakunnan lausunnossa esitettyjen Söderkullan ja Boxin äänestysalueiden alustavaan ääntenlaskennan ja tarkastuslaskennan välisiin eroihin liittyvien syiden vuoksi, eikä asiassa ole ilmennyt muutakaan sellaista, jonka vuoksi mainittujen tai muidenkaan äänestysalueiden tarkastuslaskennan tuloksessa olisi syytä epäillä olevan virheitä. Näistä syistä hallinto-oikeus ei ole pitänyt tarpeellisena muiden kuin Västerskogin äänestysalueen äänten laskemista uudelleen. Valituksenalainen päätös ei ole lainvastainen lausunnossa tai vastaselityksessä ääntenlaskusta esitettyjen seikkojen vuoksi.

Valituksen mukaan valittaja ei ole saanut tietoa häneltä poistetuista äänistä, vaan ystävät ja tuttavat ovat ilmoittaneet hänelle muuttuneesta tuloksesta. Hallinto-oikeus toteaa, että laki ei edellytä sitä, että ehdokkaana olevalle henkilölle ilmoitetaan erikseen, jos tarkastuslaskennan tulos poikkeaa vaalipäivän äänten alustavan laskennan tuloksesta. Muiden ohella myös valittajan on katsottava saaneen tiedon vahvistetusta vaalituloksesta sen jälkeen, kun tulos on julkaistu vaalilain 95 §:n 2 momentissa tarkoitetulla tavalla. Näin ollen valituksenalainen päätös ei ole lainvastainen myöskään sen vuoksi, että valittajalle ei ollut ilmoitettu siitä, että hänen saamansa äänimäärä oli edellä tarkemmin selostetulla tavalla muuttunut tarkastuslaskennassa.

Asian lopputulos

Valittaja ei ole esittänyt eikä asiassa ole muutoin ilmennyt mitään sellaista, jonka vuoksi valituksenalainen päätös olisi lainvastainen. Valitus on näin ollen hylättävä.

Sovelletut oikeusohjeet

Kuntalaki 15 § 3 mom, 17 § 2 mom ja 146 § 2 mom
 Vaalilaki 1 § (563/2015) 1 mom, 85 §, 86 § (939/2017) 1 ja 2 mom,
 93 § (714/1998) 1 mom, 100 § 1 mom, 101 § 1 mom, 102 § 2 mom ja 103 §
 (714/1998)

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valituslupa.

Valitusosoitus on liitteenä (HOL valituslupa 30).

Hallinto-oikeuden kokoonpano

Asian ovat ratkaisseet hallinto-oikeuden jäsenet
Tuula Pääkkönen, Mika Paavilainen ja Katja Tertsonen (t)

Esittelijäjäsen

Mika Paavilainen

Tämä päätös on sähköisesti varmennettu ja tulostettu hallinto-oikeuden asianhallintajärjestelmästä.

Jakelu ja oikeudenkäyntimaksu

Päätös Valittajalle tavallisena tiedoksiantona

Maksutta

Jäljennös Sipoon kunnanhallitus

✓ Sipoon keskusvaalilautakunta

Keskusvaalilautakunnan on saatettava päätös tiedoksi kunnan jäsenille vaalilain 104 §:n 3 momentissa säädetyllä tavalla.

Sipoon vaaliasiamiehet:

Liike Nyt
Timo Rope

Feministinen Puolue
Suvi Kerttula

Svenska folkpartiet i Finland
Clara Lindqvist

Suomen Sosialidemokraattinen Puolue – Finlands Socialdemokratiska Parti
Tapio Virtanen

Suomen Keskusta
Rauno Vanhanen

Vihreä liitto
Harri Lehtonen

Kansallinen Kokoomus
Juha Salo

Perussuomalaiset
Ilkka Sillanpää

Vasemmistoliitto, Vänsterförbundet
Mika Mäkelä

Kristallipuolue
Hanna Savioja

Suomen Kristillisdemokraatit (KD) – Kristdemokraterna i Finland (KD)
Antti Linnapuomi

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla **korkeimpaan hallinto-oikeuteen** kirjallisella valituksella, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusluvan myöntämisen perusteet

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 111 §:n mukaan valituslupa on myönnettävä, jos:

- 1) lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeää saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi;
 - 2) asian saattamiseen korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi on erityistä aihetta asiassa tapahtuneen ilmeisen virheen vuoksi; tai
 - 3) valitusluvan myöntämiseen on muu painava syy.
- Valituslupa voidaan myöntää myös siten, että se koskee vain osaa muutoksenhaun kohteena olevasta hallinto-oikeuden päätöksestä.

Valitusaika ja tiedoksisaantipäivä

Valitus on tehtävä kirjallisesti **30 päivän kuluessa hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaantipäivästä**, sitä päivää lukuun ottamatta.

-Kirjeitse tavallisena tiedoksiantona lähetetty päätös katsotaan tiedoksi saaduksi seitsemäntenä päivänä päätöksen lähettämisestä, jollei vastaanottaja näytä tiedoksisaannin tapahtuneen tätä myöhemmin. Päätös on lähetetty päätöksen antopäivänä, joka ilmenee päätöksen ensimmäiseltä sivulta.

-Kirjeitse todisteellisena tiedoksiantona lähetetty päätös katsotaan tiedoksi saaduksi tiedoksianto- tai saantitodistuksen osoittamana päivänä.

Käytettäessä sijaistiedoksiantoa, päätös katsotaan tiedoksi saaduksi kolmantena päivänä tiedoksiantotodistuksen osoittamasta päivästä.

Päätöksen katsotaan tulleen viranomaisen tietoon saapumispäivänään.

Valituksen toimittaminen

Valitus liitteineen on toimitettava valitusajassa **korkeimmalle hallinto-oikeudelle**. Valitusasiakirjojen tulee olla perillä myös sähköistä asiointipalvelua käytettäessä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Valituksen sisältö

Valituksessa, johon on sisällytettävä valituslupahakemus, on ilmoitettava

- valittajan nimi ja yhteystiedot
- postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää
- päätös, johon haetaan muutosta
- peruste, jolla valituslupaa pyydetään, sekä syyt, joiden vuoksi katsotaan, että valitusluvan myöntämiseen on edellä tarkoitettu peruste
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- vaatimusten perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä on valituksessa mainittava myös tämän yhteystiedot.

Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä korkeimmalle hallinto-oikeudelle.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä

- hallinto-oikeuden päätös valitusosoituksineen
 - selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
 - asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.
- Asiamiehen on liitettävä valitukseen valtakirja, jollei oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 32 §:n 2 momentista muuta johdu.

Korkeimman hallinto-oikeuden yhteystiedot

Postiosoite:	Käyntiosoite:
PL 180	Paasivuorenkatu 3
00131 HELSINKI	Helsinki

Sähköposti: korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi, Faksi: 029 56 40382

Asiointipalvelu: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Förvaltningsdomstolens beslut får överklagas genom skriftliga besvär hos **högsta förvaltningsdomstolen**, om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Grunder för beviljande av besvärstillstånd

Enligt 111 § i lagen om rättegång i förvaltningsärenden ska besvärstillstånd beviljas om

- 1) det med avseende på lagens tillämpning i andra liknande fall eller för en enhetlig rättspraxis är viktigt att ärendet avgörs av högsta förvaltningsdomstolen,
- 2) det finns särskilda skäl för högsta förvaltningsdomstolen att avgöra ärendet på grund av att det i ärendet skett ett uppenbart fel, eller
- 3) det finns något annat vägande skäl för att bevilja besvärstillstånd.

Besvärstillstånd kan också beviljas i fråga om endast en del av förvaltningsdomstolens överklagade beslut.

Besvärstid och delgivningsdag

Besvär ska anföras skriftligen **inom 30 dagar från dagen för delfäendet av förvaltningsdomstolens beslut**, denna dag inte medräknad.

-Ett beslut som sänts per brev som vanlig delgivning anses ha delgivits den sjunde dagen efter det att beslutet sändes, om inte mottagaren visar att delfäendet skett vid en senare tidpunkt. Beslutet har sänts samma dag som det givits, vilket datum framgår av beslutets första sida.

-Ett beslut som sänts per brev som bevislig delgivning anses ha delgivits den dag som anges på delgivnings- eller mottagningsbeviset.

Vid mellanhandsdelgivning anses beslutet ha blivit delgivet den tredje dagen efter den dag som anges på delgivningsbeviset. Beslutet anses ha kommit till en myndighets kännedom på ankomstdagen.

Inlämnande av besvär

Besvären inklusive bilagor ska inom besvärstiden lämnas **till högsta förvaltningsdomstolen**. Besvärshandlingarna ska även vid användning av e-tjänsten vara framme senast den sista dagen av besvärstiden före utgången av ämbetsverkets öppettid.

Besvärens innehåll

I besvären, som ska innehålla en ansökan om besvärstillstånd, ska anges

- ändringssökandens namn och kontaktuppgifter
- den postadress och eventuell annan adress till vilken handlingar som hänför sig till rättegången kan sändas.
- det beslut i vilket ändring söks
- de grunder på vilka besvärstillstånd begärs samt de skäl på vilka grunden för meddelande av besvärstillstånd anses föreligga
- till vilka delar ändring söks i beslutet och vilka ändringar som yrkas
- grunderna för yrkandena.

Om talan förs av ändringssökandens lagliga företrädare eller ombud ska dennes kontaktuppgifter anges i besvären.

Högsta förvaltningsdomstolen ska utan dröjsmål underrättas om ändringar i kontaktuppgifterna.

Bilagor till besvären

Till besvären ska fogas

- förvaltningsdomstolens beslut med besvärсанvisning
- utredning om när ändringssökanden har fått del av beslutet, eller annan utredning om när besvärstiden börjat löpa
- de handlingar som ändringssökanden åberopar som stöd för sina yrkanden, om dessa inte redan tidigare har lämnats till myndigheten.

Ett ombud ska foga en fullmakt till besvären om det inte av 32 § 2 mom. i lagen om rättegång i förvaltningsärenden framgår annat.

Högsta förvaltningsdomstolens kontaktuppgifter

Postadress:	Besöksadress:
PB 180	Paasivuorigatan 3
00131 HELSINGFORS	Helsingfors

E-post: korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi, Fax: 029 56 40382

E-tjänst: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>